

(ΑΓΓΛΩΣ) ΣΤΗΚΕΤΕ ΚΑΙ ΚΡΑΤΕΙΤΕ ΤΑΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ Θ' ΘΕΣ/ΝΙΚΕΙΣ
(ΚΕΦ. Β' 15)

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 456

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 1

ΕΤΟΣ ΙΗ' ΚΥΡΙΑΚΗ 23 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1964 (Π.Ο.Η.)

ΤΗΛ. 628.280 ΓΡΑΦΕΙΑ ΚΑΝΙΓΓΟΣ 32 ΑΘΗΝΑΙ Τ. 147

Ἡ νηστεία

Ἡ νηστεία εἶναι θεία ἐπιταγή. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ὑπῆρχεν ἡ ἐντολή τῆς νηστείας, τὴν ὁποίαν ὁ Κύριος ἐπεκύρωσε, δίδων εἰς αὐτὴν νέον πνεῦμα καὶ σκοπὸν.

Πρῶτος ὁ Σωτὴρ ἐνήστευσε τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ ἔδωκε τὸ παράδειγμα, τὸ ὁποῖον ἠκολούθησαν ἔπειτα οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι καὶ οἱ πρῶτοι Χριστιανοί. Διότι, ὁ μὲν ἱερὸς Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς βεβαιώνει εἰς τὰς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων, ὅτι εἰς τὰς σοβαρωτέρας περιστάσεις, ὅπως ἦτο ἡ ἐνέργεια ἱεραποστολῶν καὶ ἡ χειροτονία νέων ποιμένων, συνώδευον μὲ νηστείαν τὰς διὰ τὰ ἱερὰ ταῦτα ἔργα προσευχᾶς των : **«νηστεύσαντες καὶ προσευξάμενοι»** λέγει, ἡ **«προσευξάμενοι μετὰ νηστειῶν, παρέθεντο αὐτοὺς τῷ Κυρίῳ»** (1Υ' 3 καὶ 1δ'. 23).

Ὁ δὲ θεοκέρυξ Παῦλος γράφων πρὸς τοὺς Κορινθίους, συνδέει πᾶσαν ἄλλην ἐγκράτειαν μὲ τὸ **«σχολάζειν τῇ νηστείᾳ καὶ τῇ προσευχῇ»** (Α'. Κορ. 7'. 5).

Καὶ ἡ Ἐκκλησία ἔδωκεν εἰς τὴν νηστείαν τὴν ἐμπρέπουσαν σημασίαν καὶ τὸν ἐμπρέποντα τόνον, στοιχοῦσα τῷ ἰδίῳ αὐτῆς Δομήτορι, τῷ Ἰησοῦ Χριστῷ, εἰπόντι : **«τοῦτο τὸ γένος οὐκ ἐκπορεύεται, εἰ μὴ ἐν**

προσευχῇ καὶ νηστείᾳ» (Ματθ. 1Ζ', Μαρκ. Θ'. 28).

Ἡ νηστεία εἶναι σπουδαῖον μέσον ἐπιβολῆς ἐπὶ τοῦ ἑαυτοῦ μας καὶ κυριαρχίας ἐπὶ ἐπιθυμιῶν τοῦ σώματος, αἰτίνες δύνανται νὰ ὀδηγήσουν εἰς πᾶσαν ἁμαρτίαν. Ἡ νηστεία εἶναι ὄπλον θεοδώρητον καὶ ἀήτητον κατὰ πάσης ἐπιβουλῆς καὶ ἐνέδρας τοῦ διαβόλου, εἶναι φάρμακον δυνάμενον νὰ θεραπεύσῃ πᾶσας τὰς ἀσθενείας τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος, εἶναι μέσον πανίσχυρον καὶ ἀκατάβλητον κατὰ πασῶν τῶν κακιῶν.

Ἡ νηστεία εἶναι ἐπίσης σπουδαία ἀσκήσις καὶ γυμνασία πρὸς ἀποκοπὴν τοῦ ἰδίου θελήματος καὶ ὑποταγὴν εἰς ἀνωτέραν αὐθεντίαν, καὶ δὴ εἰς τὸν Θεὸν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν.

Ἀποβαίνει ὅμως ἡ νηστεία ὠφελιμωτάτη εἰς τε τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν, ὅταν γίγνηται, ὅπως πρέπει, διότι καὶ ἡ ὑπὲρ τὸ μέτρον νηστεία καταλύει τὴν δύναμιν τοῦ σώματος καὶ τὸ καθιστᾷ ἀνίκανον πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων ὑψηλῶν, ὥς καὶ ἡ ἔλλειψις καλῆς προαιρέσεως καθιστᾷ τὴν νηστείαν οὐχὶ εὐάρεστον τῷ Θεῷ. Ἐπ' αὐτοῦ λέγουσι τὰ ἐξῆς οἱ Θεῖοι τῆς Ἐκκλησίας Πατέρες : **«Ἡμεῖς τῇ δυνάμει τὴν νηστείαν συνεμετρήσαμεν, εἰ καὶ τινες ἄττειν (δηλ. νὰ προσχωροῦν ὀρμητικῶς πρὸς τὴν νηστείαν) ὁ ζῆλος πείθει καὶ ὑπὲρ**

δύναμιν» (ἀγ. Γρηγόριος ὁ Θεολόγος), «Ἡ νηστεία ὡς καὶ ἡ παρθενία καθ' ἑαυτὴν οὐδέν ἐστιν, οὔτε ἀγαθόν, οὔτε κακόν, ἀπὸ τῆς τῶν μετιόντων προαίρεσεως ἐκάτερον γίνεται· οὐ δύναται ἡμᾶς ἡ νηστεία παραστήσαι τῷ Θεῷ» (Ι. Χρυσόστομος), «οὐδὲν ἡ νηστεία ὀνίνησι τοὺς μὴ πᾶσαις αἰσθήσεσι νηστεύοντας» (Ι. Ἰσιδώρος Πηλουσιώτης), «νηστεία ἀληθείης, ἡ τῶν κακῶν ἀπολύτρωσις» (Μ. Βασίλειος).

Οἱ ἐξῆς Ἱεροὶ Κανόνες ἀναφέρονται εἰς τὸ θέμα τῆς Νηστείας :

α) Τῶν ἀγ. Ἀποστόλων Καν. ΞΘ!

«Εἰς τις Ἐπίσκοπος ἢ Πρεσβύτερος ἢ Διάκονος ἢ Ὑποδιάκονος ἢ Ἀναγνώστης, ἢ ψάλτης, τὴν ἀγίαν Τεσσαρακοστὴν οὐ νηστεύει ἢ Τετράδα ἢ Παρασκευὴν, καθαιρείσθω. Ἐκτὸς εἰμὴ δι' ἀσθένειαν σωματικὴν ἐμποδίζοιτο· ἐὰν δὲ λαϊκὸς ἦ, ἀφοριζέσθω».

β) Τῆς ἐν Λαοδικείᾳ ἀγ. Συνόδου Καν. Ν'. «Ὅτι οὐ δεῖ τῇ ὑστέρᾳ ἐβδομάδι τὴν Πέμπτην λύειν καὶ ὅλην τὴν τεσσαρακοστὴν ἀτιμάζειν, ἀλλὰ δεῖ πᾶσαν τεσσαρακοστὴν νηστεύειν ξηροφαγοῦντας». (τῆς ΣΤ'. ἀγ. οἰκ. Συνόδου Κανῶν ΚΘ').

γ) Τῆς ΣΤ'. ἀγ. οἰκ. Συν. Καν. ΠΘ)
«Τὰς τοῦ σωτηρίου Πάθους ἡμέρας ἐν νηστείᾳ καὶ προσευχῇ καὶ κατανύξει καρδίας ἐπιτελοῦντας, χρὴ τοὺς πιστοὺς περὶ μέσας τῆς μετὰ τὸ μέγα Σάββατον νυκτὸς ὥρας ἀπονηστίζεσθαι, τῶν θείων Εὐαγγελιστῶν Ματθαίου καὶ Λουκᾶ, τοῦ μὲν διὰ τοῦ «Ὁψὲ Σαββάτων» προσρήματος, τοῦ δὲ διὰ τοῦ «ὄρθρου βαθέως» τὴν βραδύτητα τῆς νυκτὸς ἡμῖν ὑπογράφοντος».

Ἡ παράγραφος τῆς κανονικῆς ἐπιταγῆς ταύτης συνεπῶς, τετοποθετημένης εἰς οἰκοδομὴν τοῦ κοινωνικοῦ τῶν Χριστιανῶν βίου καὶ διὰ τῆς καλῶς νοουμένης τηρήσεως αὐτῆς προάγουσα τὸν ἄνθρωπον πνευματικῶς καὶ συντρίβουσα τοὺς ἐκ τῆς ἐφημέρου τρυφῆς καὶ τῶν ἀπολαύσεων, τοῦ στομάχου ὑψουμένων παντοίων κινδύνων κολάζεται, κατὰ τὸ κανονικὸν τῆς Ἐκκλησίας Δίκαιον.

Ὁ μὴ νηστεύων ἐκάστην Τετάρ-

την καὶ Παρασκευὴν τῆς ἐβδομάδος, ὡς καὶ ὁλόκληρον τὴν ἀγίαν Τεσσαρακοστὴν τοῦ Πάσχα, Κληρικὸς ὢν, διὰ τῆς ποινῆς τῆς καθαιρέσεως. Λαϊκὸς ἢ Μοναχὸς τυγχάνων, διὰ τῆς ποινῆς τοῦ ἀπλοῦ ἀφορισμοῦ. Αἱ ἰδία ποιναὶ ἀπειλοῦνται κατὰ τῶν παραβιαζόντων τὰς ἐκ Παραδόσεως ἄλλας νηστείας, ἥτοι τὴν πρὸ τῶν Χριστουγέννων 40)θήμερον, τὴν τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων, τὴν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου καὶ ἄλλων τινῶν ἡμερῶν νηστισίμων. Ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἐθνῶν σαφῶς διακηρύσσει ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω θέματος τῆς νηστείας καὶ τῆς ἐγκρατείας : «**Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει· πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι ὑπὸ τινος· τὰ βρώματα τῇ κοιλίᾳ καὶ ἡ κοιλία τοῖς βρώμασιν· ὁ δὲ Θεὸς καὶ ταύτην καὶ ταῦτα καταργήσει.**» (Α' Κορινθ. Σ', 12-14), ἀλλαχοῦ δέ : «**Οὔτε γὰρ ἐὰν φάγωμεν περισσεύομεν, οὔτε ἐὰν μὴ φάγωμεν ὑστερούμεθα... διόπερ εἰ βρώμα σκανδαλίζει τὸν ἀδελφόν μου, οὐ μὴ φάγω κρέα εἰς τὸν αἰῶνα, ἵνα μὴ τὸν ἀδελφόν μου σκανδαλίσω**» (Α, Κορινθ. Η', 9-10, 13).

Ἡ συνδρομὴ τοῦ παράγοντος τῆς σωματικῆς ἀσθενείας συγχωρεῖ τὸ ἐν μέρει ἀνεφάρμοστον τῆς ἀπαγορεύσεως, ἐφ' ὅσον : «**Ἡ νηστεία διὰ ταπεινώσιν ἐπινενόηται τῆς σφριγώσης σαρκὸς· ταύτης δὲ νόσῳ κατασταλείσης, οὐ πάντῃ ἀναγκαῖον, τὸ νηστεία ταύτην δαμάζειν.**»

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Εἰδοποιοῦνται οἱ Διοικηταὶ τῶν ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα Παραρτημάτων, ὅτι ἐξεδόθησαν οἱ ἡμεροδεῖκται τοῦ ἔτους 1965 καὶ παρακαλοῦνται, ὅπως διαβιβάσωσιν ἐγκαίρως τὰς παραγγελίας των.

Λόγῳ ὑπερτιμήσεως τοῦ χάρτου τιμῶνται :

Τοῦ τοίχου δραχ. 8.

Οἱ ἐγκόλπιοι (τῆς τσέπης) δραχ.2.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΨΕΥΔΟΧΡΙΣΤΟΥ ΠΑΠΑ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Διεκήρυξαν λοιπόν, ὅτι «ὁ Θεῖος Λόγος εἶναι ἀκατάλληλος πρὸς ἀνάγνωσιν καὶ ἐπικίνδυνος εἰς κατοχήν. Ἡ δὲ κατοχή καὶ ἀνάγνωσις τῆς Γραφῆς ὑπὸ τοῦ λαοῦ, ἐλογίζετο ὡς κακούργημα. Πᾶς δὲ ἀνακαλυπτόμενος ὅτι ἐμελέτα τὴν ἱεράν, πλὴν τῶν καρδινάλιων ἀναθεματίζετο καὶ ἐκαίετο εἰς τὴν πυράν». Κατὰ τῆς ἀκατονομάστου ταύτης καταστάσεως, πολλοὶ ἐκάστοτε φιλελεύθεροι ἄνδρες ὑψωσαν τὴν φωνήν των. Ἀλλὰ πάντες κατεδιώχθησαν ἀπηνέστατα, πολλοὺς δὲ τούτων ἔκανσεν ὁ ψευδοχρίστος ὡς αιρετικούς, μετὰ τῶν ὁποίων συγκαταλέγονται ὁ Οὐίτκλεφος, ὁ Οὐσος καὶ ἄλλοι. Ἔως οὗτον ἀνῆλθον ἐπὶ τοῦ θρησκευτικοῦ τῆς Δύσεως πεδίου τρεῖς θεοσεβεῖς ἄνδρες, ὁ Μαρτίνος Λούθηρος ἐν Γερμανίᾳ καὶ ὁ Ζβίγγλιος καὶ Καλβίνος ἐν Ἑλβετίᾳ, οἵτινες ἔσεισαν καὶ ἐχώρισαν τὸ Παπικὸν κράτος. Πρῶτος ἤρξατο τοῦ ἀγώνος ὁ Μαρτίνος Λούθηρος ἐν Βιτεμβέργῃ τῆς Γερμανίας εἰς τὸν μητροπολιτικὸν τῆς ὁποίας ναὸν τὴν παραμονὴν τῶν Ἁγίων Πατέρων τοῦ ἔτους 1517 ἐτοιχοκόλλησεν ἐννεμήκοντα πέντε ἐκκλησιαστικὰ ζητήματα, δι' ὧν ἤλεγχε τὰς παπικὰς καταχρήσεις προκαλών τὸν Πάπαν νὰ συζητήσωσιν ἐπ' αὐτῶν δημοσίᾳ.

Ὁ Πάπας ἐταράχθη καὶ μετὰ πολλὰς φιλονικίας ἀφώρισε τὸν Λούθηρον. Οὗτος δὲ θαρραλέως ἔρριψε τὸ ἔγγραφο τοῦ ἀφορισμοῦ εἰς τὸ πῦρ, καὶ οὕτω ἤρξατο ὁ χωρισμὸς τῆς Παπικῆς Ἐκκλησίας, ἐκ τοῦ ὁποίου προέκυψεν ἡ εἰς 72 νῦν αἵρέσεις κεχωρισμένη Ἐκκλησία τῶν Διαμαρτυρομένων. Εἰρήσθω ὅμως ὅτι ὁ χωρισμὸς οὗτος δὲν ἐγένετο ἀναιμάντως ὡς ἐγένετο ὁ χωρισμὸς τῆς Ἀνατολικῆς ἐκ τῆς Δυτικῆς ἐκκλησίας ἀλλὰ ἐπὶ 150 ἔτη ἡ Εὐρώπη ἀλλήλοσπαράσσετο τοῦ ψευδοχρίστου ἐπιμένοντος διὰ τῆς βίας νὰ κρατήσῃ ὑπὸ τὴν βρωμεράν αὐτοῦ πτέρναν τοὺς ἀνανύψαντας λαοὺς τῆς Εὐρώπης. Τὸν Λούθηρον ὑπεστήριξαν πολὺ οἱ Γερμανοὶ ἡγεμόνες οἵτινες βαρέως ἔφερον τὸν δουλικὸν τοῦ Πάπα ζυγόν. Διότι δι' οἰονδήποτε ζήτημα, ὅσας καὶ ὁ Πάπας ἤθελεν, ἔλυνε τοὺς ὑπηκόους των ἀπὸ τοῦ πρὸς αὐτοὺς ὅρκου αὐτοὶ δ' ἐπανιστάμενοι τοὺς καθήρουν ἢ καὶ παρέλυνον τὰ ἔργα αὐτῶν τὰς υποχρεώσεις των ἀθετοῦντες;

Καὶ ὁ Λούθηρος ὅμως καθὼς ἡ Ὁρθοδοξία δὲν ὑπέδειξεν ὡς ὀφείλει εἰς τοὺς Γερμανοὺς ἡγεμόνας τὸ πολιτειακὸν τοῦ χριστιανισμοῦ μέρος. Ἀλλὰ ἤρκεσθαι εἰς τὴν ἀπλὴν καὶ κατὰ βούλησιν ἐρμηνείαν τῶν Γραφῶν, ὑποτάξας καὶ οὗτος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ τὴν Ἐκκλησίαν εἰς τὴν Πολιτείαν. Ἡ νέα πίστις τὴν ὁποίαν ὡς ἀληθὴ καὶ τελείαν ἐκήρυξε καὶ διέτύπωσε ὁ Λούθηρος ἔχει ὡς ἑξῆς.

«Μόνῃ ἡ Ἁγία Γραφή εἶναι ἡ γνησία πηγὴ τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ εἶναι διαδεδομένη εἰς τὸν λαὸν εἰς γλῶσσαν ἐννοουμένην ὑπ' αὐτοῦ. Ὁ ἄνθρωπος δὲν δύναται νὰ γείνη ἀρεστὸς εἰς τὸν Θεὸν καὶ νὰ σωθῇ διὰ τῶν προσευχῶν, διὰ τῶν νηστειῶν, διὰ τῆς ἐλεημοσύνης, διὰ τῶν ἀποδημιῶν εἰς ἱεροὺς τόπους ἢ διὰ τοῦ

ἀσκητικοῦ βίου, ἀλλὰ διὰ μόνῃς τῆς πίστεως εἰς τὸν Χριστὸν καὶ εἰς τὴν διὰ τοῦ θανάτου αὐτοῦ λύτρωσιν τὴν σωτηρίαν δὲ ταύτην δὲν δύναται ὁ πάπας νὰ δώσῃ διὰ τῶν συγχωροχαρτίων οὔτε νὰ σώσῃ τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τοῦ καθαρτηρίου πυρὸς ὅπερ εἶναι πλάσμα τοῦ παπικοῦ κλήρου. Οἱ ἐκκλησιαστικοὶ ποιμένες δὲν ἔλαβον ἰδίαν τινὰ ἐξουσίαν παρὰ τῶν Ἀποστόλων ἀλλὰ εἶναι ἄλλοι λειτουργοὶ ἢ ἐντολοδόχοι τῆς κοινότητος. Ἡ θεία λειτουργία πρέπει νὰ τελεῖται εἰς γλῶσσαν καὶ αληπτήν ὑπὸ τοῦ λαοῦ καὶ οὐχὶ εἰς τὴν λατινικὴν, ἥτις ἦτο ἀκατάληπτος, ὑπ' αὐτοῦ. Ἡ ἀγαμία τοῦ κλήρου καὶ ὁ μοναστικὸς βίος νὰ νὰ καταργηθῶσι. Καὶ τέλος νὰ καταργηθῇ ἡ προσκύνησις τῶν εἰκόνων.

Ἐκ τῶν ἐπτά δὲ μυστηρίων παραδέχεται ὁ Λούθηρος μόνον τὸ βάπτισμα καὶ τὴν εὐχαριστίαν, τὰ δὲ λοιπὰ ἀπέρριπτε. Ἐτήρησε δὲ καὶ τὴν «κορωνίδα τῶν κακῶν» τὸ filioque δηλαδὴ παραδέχθη καὶ οὗτος «ὅτι τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐκπορεύεται καὶ ἐκ τοῦ Υἱοῦ».

Οἱ διαμαρτυρόμενοι χωρισθέντες τοῦ Πάπα, παρέλαβον εἰς τοὺς κόλπους των καὶ εἰσέτι κρατοῦν ὅλας τὰς ἐν τῷ χριστιανισμῷ ἀναφανείσας αἵρέσεις. Παραλογίζονται δὲ τερατολογοῦντες διότι ἐνῷ ἀπαρτίστοι καὶ δόγματα καὶ συνόδους καὶ ἀγίας καὶ τὴν ἐρμηνείαν παρ' αὐτῶν τῶν Γραφῶν, διακηρύσσοντες ὅτι πιστεύουσιν ὅτι αἱ Γραφαὶ λέγονται καὶ τίποτε ἄλλο προβαίνουν κατόπιν εἰς τὴν ἐρμηνείαν αὐτῶν κατὰ βούλησιν. Μία δὲ ἐξ αὐτῶν αἵρεσις, ἡ τῶν χιλιαστῶν λεγομένη, ἐραγνεύουσα τὰς Γραφάς, διδάσκει ὅτι μέχρι τοῦ 1925 θὰ ἔλθῃ πάλιν ὁ Χριστὸς ἐπὶ τῆς γῆς, διὰ νὰ ἰδρῦσῃ μόνος του τὴν βασιλείαν του θὰ ἀναστήθῃσι δὲ πάντες οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ Ἀδάμ μέχρι σήμερον. Ἡ διαίρεσις αὕτη δὲν ὠφέλησε τὴν ἀνθρωπότητα ὥς ἔδει διότι ἐκτὸς τῶν ἀποκαλύψεων τῆς παπικῆς κακουργίας ἥτις ἦτο καὶ ἀπ' ἐατῆς γνωστὴ οὐδὲν ἄλλο ἐπηκολούθησεν ἢ ἄγριος ἀλληλοσπαράγμος. Οὔτε γὰρ τὸ πολιτειακὸν τοῦ χριστιανισμοῦ μέρος κατενόησαν οὔτε πρὸς τὴν Ὁρθόδοξον ἥτις ἐτήρησε τὴν πίστιν ἀμνηγῇ ἐπανῆλθον. Ὁ Θεολόγος Ἰωάννης προΐδων τὰς συνεπείας τὰς μελλούσας νὰ προκύψωσιν ἐκ τῆς ἐμφανείας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν τῷ κόσμῳ καὶ περιγράφας λεπτομερῶς ταύτας ἐν τῇ θεῇ αὐτοῦ Ἀποκαλύψει ἰδοὺ πῶς περιγράφει τὴν ἰσχὺν καὶ δόξαν τῆς Παπικῆς ἐκκλησίας καὶ τὸ τρομερὸν αὐτῆς τέλος. «Καὶ εἶδον γυναῖκα καθημένην ἐπὶ θηρίον κόκκινον, γέμων ὀνομάτων βλασφημίας, ἔχον κεφαλὰς ἐπτά καὶ κέρατα τέσσαρα. Καὶ ἡ γυνὴ ἦν περιβεβλημένη πορφύρα καὶ κοκκίνῳ—ὅπερ εἶναι τὸ ἔνδυμα τῶν παπῶν καὶ καρδινάλιων—καὶ κεχρυσωμένη χρυσοῦ καὶ λίθῳ τιμῷ καὶ μαργαρίταις, ἔχουσα χρυσοῦν ποτήριον ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς, γέμων—βδελυγμάτων—αἱρέσεων καὶ ἀκαθάρτου πορνείας αὐτῆς καὶ ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῆς ὄνομα γεγραμμένον «Μυστήριον, Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, ἡ μήτηρ τῶν πορνῶν καὶ τῶν βδελυγμάτων—τῆς γῆς. Καὶ εἶδον τὴν γυναῖκα μεθύουσαν ἐκ τοῦ αἵμα-

Τέλος Ἀρείου

Ὁ κατισχύσας ἐν τῇ Ἀνατολῇ Ἀρείος ἠθέλησε τελευταῖον, ὑπὸ τῶν φίλων δορυφορούμενος, νὰ προσέλθῃ εἰς τὴν γενέθλιον αὐτοῦ πόλιν. Ἀλλὰ καίτοι ἔχων ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὴν δημοσίαν δύναμιν καὶ τινὰς ἐκ τοῦ ὄχλου ὁπαδοὺς τοσοῦτον ἐμισεῖτο ὑπὸ τῶν ὁρθοδόξων, ὥστε ἡ παρουσία αὐτοῦ προκαλεῖ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καθ' ἐκάστην ταραχὰς καὶ ῥήξεις. Τοῦτο δὲ βλέποντες οἱ φίλοι τοῦ τε Ἀρείου καὶ τοῦ Εὐσεβίου (δηλ. τοῦ Νικομηδείας) καὶ φοβούμενοι μήπως ὁ αὐτοκράτωρ μαθὼν τὰ γινόμενα ἀγανακτήσῃ ἐπὶ τέλους κατὰ τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, οἵτινες ἐπὶ δύο περίπου ἔτη τοσαύτας παρήγαγον αὐτῷ δυσχερείας, ἀπεφάσισαν νὰ σωθῶσι διὰ τελευταίου τινὸς τολμήματος. Ὅθεν ἐπὶ τῇ προφάσει ἐριδὸς τινος προσελθούσης αὐτοῦ εἰς μέσον περὶ τῆς Ἀγίας Τριάδος, μεταξὺ τοῦ ὁρθοδόξου ἐπισκόπου Ἀγκύρας καὶ τινος Ἀρειανοῦ οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ περὶ αὐτὴν διατρίβοντες ἔτι ἐπίσκοποι ἐζήτησαν καὶ ἔλαβον τὴν ἄδειαν νὰ συνέλθωσιν εἰς Σύνοδον, ἵνα κρίνωσι τὴν ὑπόθεσιν ταύτην. Καὶ ἐπειδὴ ὁ Ἀγκύρας ἦτο φίλος τοῦ Ἀθανασίου κατεδίκασαν αὐτὸν ἐκ τοῦ προχείρου. Ἐπειτα δέ, ἔλθόντες εἰς τὸ κύριον ζήτημα, ἀπεφάσισαν νὰ φέρωσι τὸν Ἀρειὸν εἰς Κωνσταντινουπόλιν καὶ νὰ δεγθῶσιν αὐτὸν ἐπισήμως εἰς τὴν Ἀγίαν Τράπεζαν, ὑπ' ὅψιν αὐτοῦ τοῦ Κωνσταντίνου, ἐπὶ τῇ εὐλόγῳ ἐλπίδι ὅτι ὁ βασιλεὺς θέλει οὕτως ἀναγκασθῇ νὰ προστατεύσῃ μέχρις ἐσχάτων τὸν Ἀρειὸν. Ἀφ' ἑτέρου ὁ βασιλεὺς συνήνεσεν εἰς τοῦτο ἵνα ἀπομακρύνῃ τὸν Ἀρειὸν ἐξ Ἀλεξανδρείας, ὅπου ἡ διατριβὴ αὐτῇ κατήντησε πρόξενος ἀδιαλείπτων σκανδάλων. Ὁ Ἀρειὸς λοιπὸν ἔσπευσε νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν πρωτεύουσαν καὶ ἐζήτησεν ἀμέσως νὰ κοινωνήσῃ. Ἀλλὰ πρὸς τοῦτο ἐχρειάζετο ἡ συναίνεσις τοῦ ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως. Ὁ δὲ ἐπίσκοπος οὗτος ὀνόματι Ἀλέξανδρος, καίτοι γέρων καὶ πρῶτος καὶ μὴ διαπρέπων ἐπὶ ἱκανότητι, ἀλλ' ὅμως πιστὸς διατελὼν εἰς τὰ δόγματα τῆς Ἐκκλησίας ἀπεκρίθη ὅτι ὁ Ἀρειὸς ἀπεκλείσθη τῆς Ἐκκλησίας ὑπὸ οἰκουμενικῆς Συνόδου καὶ ὅτι δὲν εἶναι ἐπιτε-

τραμμένον εἰς ὀλίγους τινὰς νὰ ἀνατρέψωσι τὰ παρὰ πάντων θεσπισθέντα. Παρακλήσεις καὶ ἀπειλαὶ ἀπέβησαν μάταιαι. Ὁ ἀγαθὸς Ἀλέξανδρος ἐπέμενεν εἰς τὴν ἀρνησιν αὐτοῦ καὶ εἶχεν, ὥς φαίνεται, συμφώνους τοὺς πλείστους τῶν κατοίκων τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἐδέησεν ἄρα νὰ ἀναφερθῇ τὸ πρᾶγμα πάλιν εἰς τὸν βασιλέα, ὅστις περιῆλθεν εἰς ἀμηχανίαν θλιβεράν. Ὁ Κωνσταντίνος, καίτοι παρασυρόμενος ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Εὐσεβίον, οὐδέποτε ὅμως συνεμερίσθη, ὥς εἶδομεν, ὅλα αὐτῶν τὰ πάθη. Ἡ ἀντιστασις ἀνδρὸς πρᾶου καὶ εἰς τὴν πολιτείαν εὐλακρινῶς ἀφωσιωμένου ἐνέβαλεν αὐτὸν εἰς νέαν ἀπορίαν καὶ μὴ ἠξεύρων πῶς νὰ ἀπαλλαγῇ τῆς δυσχερείας ταύτης ἐκάλεσε πάλιν τὸν Ἀρειὸν ἐνώπιον αὐτοῦ. Προσελθόντος δ' ἐκείνου «ἤμπορῶ, τῷ εἶπεν, νὰ βάλω βάσιν εἰς τὸν λόγον σου; πρεσβεύεις τῷ ὄντι ἀληθῶς τὸ δόγμα τῆς ὁρθοδόξου πίστεως;» καὶ ἐπειδὴ ὁ Ἀρειὸς ἐπανέλαβε τὴν γνωστὴν ὁμολογίαν, ἣν ἐξ ἀρχῆς ὁ βασιλεὺς εἶχε θεωρήσει ὡς ἀποχρώσαν «μήπως πρεσβεύεις, ἐπανάλαβε, καμμίαν τῶν αἰρετικῶν δοξασιῶν ὅσας ἐξέφερες ἄλλοτε ἐν Ἀλεξανδρείᾳ; ὁμνύεις ἐνώπιον Θεοῦ ὅτι ἀπέπτυσας πᾶσαν κατὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν βλασφημίαν;» Ὁ Ἀρειὸς ὤμοσεν ἀδιστακτικῶς. «Ὑπαγε, λοιπὸν, εἶπεν ἐπὶ τέλους ὁ βασιλεὺς» καὶ εἰ μὲν ἡ πίστις σου ἔχει καλῶς, καλὸς ἔστω καὶ ὁ ὄρκος ὃν ὤμοσας· εἰ δὲ ἡ πίστις σου ἀσεβὴς ἐστίν, ὁ Θεὸς τιμωρήσῃ τὸν ἐπιόρκον».

Τότε ὁ Κωνσταντίνος, νομίσας ὅτι ἠσφάλισε τὴν συνείδησιν αὐτοῦ, ἐκάλεσε τὸν Κωνσταντίνου πόλεως καὶ παρήγγειλεν αὐτῷ νὰ δώσῃ ἀπροφασίστως τὴν ἐπαύριον, ἥτις ἦτο ἡμέρα Κυριακὴ, τὴν θείαν Μετάληψιν, εἰς τὸν Ἀρειὸν. Ὁ γηραιὸς Ἀλέξανδρος, εἰς ὃν οὐδὲ νὰ ἀπαντήσῃ ἐπετράπη, ἀπῆλθε τεταραγμένος εἰς τὴν πλησιέστεραν ἐκκλησίαν καὶ ἐκεῖ δακρυροῶν ἐπεκαλέσατο τὴν ἀρωγὴν τοῦ Ὑψίστου, κατὰ τὴν δεινὴν ταύτην περίστασιν. Ὀλίγας δὲ στιγμὰς μετέπειτα ἐξήρχετο τῶν βασιλείων ὁ Ἀρειὸς θριαμβεύων καὶ ὑπὸ πολλῶν παραπεμπόμενος φίλων, πρὸς τοὺς ὁποίους ἐλάλει περὶ χαρῆς γεγονυίας τῇ φωνῇ.

Ἀλλ' ἐνῷ διήρχετο οὕτω τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως κατελήφθη αἴφνης ὑπὸ ἀνάγκης κατεπειγουσῆς, πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ὁποίας ἀπεχώρησεν εἰς ἐπιτήδειον τινὰ τόπον. Παρατεταμένης δὲ τῆς αὐτοῦ διατριβῆς, ὁ ὑπρέτης αὐτοῦ ἀνησυχήσας ἠνοίξε τὴν θύραν καί, ὧ τοῦ θαύματος! εὗρε τὸν αἰρεσιάρχην χαμαὶ κατακείμενον καὶ διὰ μέσου τοῦ σώματος διασπαρμένον. Ἡ περὶ τούτου ἀγγελία, διαδοθεῖσα ἐν ἀκαρεῖ καθ' ὅλην τὴν πόλιν, ἐπροξένησεν ἐντύπωσιν καταπληκτικὴν. Οἱ πλείστοι ἐθεώρησαν τὸν ἀπαίσιον τοῦτον θάνατον ὡς θείας δίκης σημεῖον· οἱ μετριώτεροι ἀπέδιδον αὐτὸν εἰς τὴν αἰφνιδίαν ἔκρηξιν ὑπερβολικῆς χαρᾶς καὶ ὑπεροφίας ἐπὶ μακρὸν κατασταλείσης.

Ὀλίγοι δὲ τινὲς ὑπεψιθύριζον ὅτι ὁ ἀνὴρ ἐγένετο θῦμα δολοφονίας ἢ μαγείας. Ἀλλὰ πρὸ πάν-

τος τῶν ἁγίων, καὶ ἐκ τοῦ αἵματος τῶν μαρτύρων τοῦ Ἰησοῦ—τῶν ὁρθοδόξων ἐλλήνων οὓς ἐγκατέλειψεν εἰς νὴν μάχαιραν τοῦ Μωάμεθ, χαρεῖσα διὰ τὴν ὑποδοῦλωσιν αὐτῶν καθὼς καὶ πάντων τῶν ἄλλων οὓς ἐθυσίασεν εἰς τὸν βωμὸν τῆς ἑαυτῆς φιλαρχίας—καὶ ἐθαύμασα. Ἰδὼν αὐτὴν θαῦμα μέγα... Ὅτι ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς λέγει. Κάθημαι βασιλισσα καὶ χήρα οὐκ εἰμί, καὶ πένθος οὐ μὴ ἴδω, διὰ τοῦτο ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἤξουσιν αἱ πληγαὶ αὐτῆς, θάνατος καὶ πένθος καὶ λιμός· καὶ ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται· ὅτι ἰσχυρὸς Κύριος ὁ Θεὸς ὁ κρίνων αὐτήν... Καὶ ἦρεν εἰς ἄγγελος ἰσχυρὸς λίθον ὡς μύλον μέγαν, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν θάλασσαν, λέγων. Οὕτως ὁρμήματι βληθήσεται Βαβυλὼν ἡ μεγάλη πόλις, καὶ οὐ μὴ εὗρεθῇ ἔτι» (Ἀποκαλ. κεφ. ψ' ὑφ.)

ΤΕΛΟΣ

ΕΠΟΙΚΟΔΟΜΗΤΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

ΟΙ ΠΕΙΡΑΣΜΟΙ, ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΨΥΧΩΝ

*«Μακάριος ἄνθρωπος, ὃν ἂν παιδεύ-
σης Κύριε, καὶ ἐκ τοῦ νόμου σου δι-
δάξης αὐτόν».*

Δὲν ὑπάρχει ἄλλη ὁδὸς σωτηρίας διὰ τὸν χρι-
στιανὸν ἀπὸ τὴν ὁδὸν τῶν πειρασμῶν, τοὺς ὁ-
ποίους ὁ Θεὸς παραχωρεῖ ὡς ἱαματικὸν φάρμακον
τῶν ψυχικῶν νόσων καὶ ἀμαρτιῶν.

Ὁ Ἀββᾶς Ἰσαὰκ λέγει: «πειράζονται ὑπὸ
Θεοῦ, ἵνα καὶ οἱ ὑπνώτιοντες εἰς ἐξυπνισμόν
εὐτρεπισθῶσι» καὶ οἱ μακρύνοντες, ἵνα προσεγγί-
σωσι τῷ Θεῷ», ὁ δὲ Μέγας βασιλεὺς: «θυμοῦ-
ται ὁ Θεός, ἵνα εὐεργετήσῃ· οὐ γὰρ κολάζει εἰς
ἀφανισμόν· ἀλλὰ παιδεύει εἰς ἐπανόρθωσιν» καὶ
ὁ Γρηγόριος ὁ Θεολόγος: «κάμνουσα ψυχὴ, ἐγ-

γὺς γίνεται Θεοῦ· διὰ γὰρ ἀπέκτεινεν αὐτοὺς,
τότε ἐπεζήτουν αὐτόν».

«Ὁ Θεὸς μὲ τοὺς πειρασμοὺς, λέγει ὁ ἱερ. Νι-
κόδημος ὁ Ἀγιορείτης, μᾶς ἀνακαλεῖ καὶ μᾶς ἐπι-
στρέφει εἰς τὸν ἑαυτόν του, ὅταν εἰμεθα μεμακρυ-
σμένοι ἀπὸ αὐτόν· καθὼς ἔκαμε καὶ μὲ τὸν Προ-
φήτην Ἰωνᾶν, ὅπου ἐφευγεν ἀπὸ προσώπου αὐ-
τοῦ, τὸν ὁποῖον μὲ τὴν φουρτούναν τῆς θαλάσ-
σης τὸν ἔφερε θέλοντα καὶ μὴ θέλοντα εἰς τὴν
ὑποταγὴν του, δι' ὃ λέγει καὶ ὁ Δαβίδ: «πλή-
ρωσον τὰ πρόσωπα αὐτῶν ἀτιμίας καὶ ζητήσου-
σι τὸ ὄνομά σου Κύριε» (ψαλμ. πβ' 12). Ἀφ' οὗ
δὲ ἐπιστραφῶμεν πρὸς αὐτόν πάλιν μὲ τοὺς πει-
ρασμοὺς, μᾶς κάμνει ὁ Θεὸς νὰ μὴ μακρύνωμεν
ἀπὸ αὐτόν, καθὼς λέγει ὁ ἴδιος ὁ Δαβίδ: «Ἀγα-
θὸν μοι, ὅτι ἐταπείνωσάς με, ὅπως ἂν μάθω τὰ
δικαιώματά σου» (Ψαλμ. ριη' 7).

των ἐκαράχθη ὁ Κωνσταντῖνος. Ἡ ἡθικὴ αὐτοῦ
κατάστασις ἀπέβη ἔκτοτε ἀληθῶς ἀξιοθρήνητος.
Εἶχεν ἐλπίσει νὰ ἐξαλείψῃ πᾶσαν ἀφορμὴν θρησκευ-
τικῆς ἐριδος καὶ ἡδὴ ἔβλεπε τὴν θρησκευτικὴν ἐρίν
ὑπέρποτε παροξυνθεῖσαν. Εἶχεν ἀγωνισθῇ νὰ ἀσφα-
λίσῃ τὴν Ὁρθοδοξίαν καὶ ἡδὴ κατήντησε νὰ περι-
έλθῃ εἰς ῥῆξιν πρὸς τοὺς κυριωτέρους τῆς Ὁρθο-
δοξίας προμάχους... καὶ ἡδὴ ὁ Ἄρειος ἐφαίνετο ὑπὸ
τῆς Προνοίας καταδικαζόμενος...» (Κ. Παπαρηγο-
πούλου, Ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐθνικοῦ, τόμ. Β'
μέρος δεύτερον, σελ. 144—146).

«Ἐδόθη σοι ἄγγελος σατάν τῇ σαρκί, λέγει ἡ
μακαρία Συγκλητική, ἀγαλλιῶ· βλέπε, τίνας ὁ-
μοίους γέγονας, Παύλου τοῦ μεγάλου φωστήρος
τῆς οἰκουμένης· διὰ πυρετοῦ δοκιμάζῃ; διὰ ρί-
γους παιδεύῃ; λοιπὸν καὶ αὐτὸς διελθὼν διὰ πυ-
ρὸς καὶ ὕδατος, ἐτοίμην εὐρήσεις καὶ τὴν ἀναψυ-
χὴν· αὕτη ἐστὶ μεγάλη ἀρετὴ τὸ ταῖς νόσοις ἐγ-
καρτερεῖν, καὶ εὐχαριστεῖν τῷ Θεῷ ἀφαιρούμεθα
ὑπὸ τῆς νόσου τὸν ὀφθαλμόν· ἐκωφεύσαμεν; τὰς
χεῖρας, ἢ τοὺς πόδας πεπόνθαμεν; ὅλον τὸ σῶ-

Ἡ περιφορὰ τῆς Ἁγίας Εἰκόνος κατὰ τὴν πανήγυριν τοῦ Ἀγ. ἐνδόξου Ἀποστ. Φιλίππου
εἰς Πειραιᾶ προεξόρχοντος τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν Αὐξεντίου.

μα κόμνει τῇ ἀρρωστίᾳ; μὴ βαρέως ἐνέγκωμεν, ἀλλ' εὐχαριστήσωμεν τῷ Θεῷ τῷ τῇ ἀθανάτῳ ψυχῇ ὑγίαν καὶ σωτηρίαν χαριζομένῳ αἰδίου διὰ τῆς προσκαίρου τοῦ φθειρομένου σώματος ἀρρωστίας· τὰ γὰρ ἐνεργοῦντα τῇ ἀμαρτίᾳ λυσιτελῶς ἀφηρέθησαν!».

«Ὁ Σατανᾶς μισόκαλος ὢν, λέγει ὁ Μέγας Μακάριος, τὰ πονηρὰ ὑποβάλλει τοῖς τὴν ἀρετὴν ἐργαζομένοις χριστιανοῖς σαλεύει, κλονεῖ, σείει, ἀστάτως αἰχμαλωτίζει, δελεάζει· ἐν γένει ἀγωνίζεται αὐτοὺς καταστρέφει· ἔργον γὰρ ἔχει τοῦτο· ἀλλ' ὁ ἄγγελος φυλλάττει τὸν ἀνθρώπον καὶ δὲν ἀναχωρεῖ, εἰ μὴ κατὰ προσταγὴν τοῦ Κυρίου, ἵνα ὁ ἀθλητὴς αὐτοῦ ἀγωνισθῇ».

Οἱ πειρασμοὶ εἶναι τὸ διακεκριμένον γυμνάσιον τῶν ἰσχυρῶν θελήσεων καὶ χαρακτήρων, τῶν δυνατοτέρων καὶ ἠθικωτέρων προσωπικότητων. Πειρασμὸς σημαίνει ἐν τῷ πειραζομένῳ φύσιν ἰσχυράν καὶ ὑγιή. Παραδείγματα πρόκεινται ὁ Ἰησοῦς, ὁ τίμιος Αὐτοῦ Πρόδρομος, ὁ Ἀβραάμ, ὁ Ἰακώβ, ὁ Ἰώβ, ὁ Τωβίτ, ὁ Ἰωσήφ. Σημασίαν ἔχει οὐχὶ ἡ ἀναμαρτησία, ἀλλὰ ἡ νίκη τοῦ ἀγαθοῦ κατὰ τοῦ κακοῦ ἐν παντὶ πειρασμῷ. Ἡ ἡττα τοῦ κακοῦ ἐν τῷ ἀγαθῷ εἶναι ἡ μεγαλύτερα νίκη (Ρωμ. ΙΒ' 21).

Ἡ νίκη ἐν παντὶ πειρασμῷ ἀπαιτεῖ ἰδεῶδες.

Ὁ πειρασμὸς εἶναι ἐν ἀληθινὸν γυμνάσιον, δύναται τις νὰ εἴπῃ, ὅτι ἐν αὐτῷ συνίσταται τὸ μέγα χριστιανικὸν ἰδεῶδες.

Ὁ Κύριος ἐνανθρωπήσας ἀγῶνα ἀνέλαβε κατὰ τοῦ πονηροῦ. Εἰς τοιοῦτον δὲ ἐκάλεσε καὶ τοὺς ἀποστόλους καὶ τοὺς ὁπαδοὺς του. Ἐκεῖθεν καὶ ἡ Ἐκκλησία Του ἐπὶ τῆς γῆς ὀνομάζεται στρατευμένη, ἐκεῖνη δὲ ἐν τοῖς οὐρανοῖς θριαμβεύουσα. Ἀγῶνα, πόλεμον ἀληθῆ διεξάγει· στρατιώτας θεωρεῖ τοὺς πιστοὺς τῆς· αὐταπάρνησιν ζητεῖ παρ' αὐτῶν καὶ ἄρσιν τοῦ σταυροῦ των ὁλοκληρωτικήν.

Ἰσχυρὸς ὁ ἀντίπαλος, ἀλλ' ἰσχυρότερος ὁ Κύριος, δυνατὸς ἐν πολέμῳ. Ἐὰν τις πέσῃ ἐν τῇ ἀσθενείᾳ του, τοῦτο δὲν εἶναι τι τὸ παράδοξον. Ἔπεσε καὶ αὐτὸς ὁ Πέτρος. Κακὸν εἶναι νὰ πέσῃ τις καὶ νὰ ἐπιμένῃ ἐν τῇ πτώσει του.

Ἀς ὑπομένω λοιπὸν καρτερικῶς ἐν τοῖς πειρασμοῖς, καθότι κατὰ τὰς Ἀγίας Γραφάς: «**Μακάριος ἁνὴρ, ὃς ὑπομένει πειρασμόν· ὅτι δοκιμὸς γενόμενος λήψεται τὸν στέφανον τῆς ζωῆς, ὃν ἐπηγγέλατο ὁ Κύριος τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν**» (Ἰακ. Α' 12) καὶ ἄς χαίρωμεν ἐπ' αὐτοῖς, διότι γίνονται εἰς ἡμᾶς ἀφορμὴ ἀναιρέσεως τῶν παρελθόντων ἀμαρτημάτων, διορθώσεως ἐνεστώσης ἀμελείας καὶ ἀφορμὴ ἀνακοπῆς μελλόντων ἀμαρτημάτων κατὰ τοὺς Ἀγίους τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν Πατέρας.

Ἐπὶ πλέον δέ, πειραζόμενοι ἐν τῇ ἐκτελέσει τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τῇ κατορθώσει τῆς ἀρετῆς, ἄς ἔχωμεν πάντοτε ὑπ' ὄψει ἡμῶν, ἵνα ἐνισχυώμεθα καὶ παρηγορώμεθα εἰς τὰς χαλεπὰς περιστάσεις, τὸ τοῦ Οὐρανοβάμνονος Ἀποστόλου ἐκεῖνο: «**Πι-**

στος ὁ Θεός, ὃς οὐκ ἐάσει ὑμᾶς πειρασθῆναι ὑπὲρ ὃ δύνασθε, ἀλλὰ ποιήσει σὺν τῷ πειρασμῷ καὶ τὴν ἐκβασιν τοῦ δύνασθαι ὑμᾶς ὑπενεργεῖν» (Α' Κορ. ι' 13)

ΣΚΕΨΕΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΜΟΝΑΧΙΚΗΣ ΒΙΟΤΗΣ

*Ἡ Μοναχικὴ βιοτὴ,
ὡς «στενὴ καὶ τεθλιμμένη ὁδὸς»*

2ον Μῆρος

Ἡ διαφορὰ τῆς πνευματικῆς καταστάσεως τῶν ἀκολουθούντων τὴν μοναχικὴν πολιτείαν καθιστᾷ αὐτὴν ἢ «στενὴν καὶ τεθλιμμένην ὁδόν» ἢ «χρηστὸν ζυγὸν καὶ φορτίον ἐλαφρόν». Ὁ Μοναχὸς ὁ μὴ ἀπαλλαγείς εἰσέτι τῆς δουλείας τῶν παθῶν καὶ ἀγωνιζόμενος πρὸς ἀποβολὴν τοῦ ἐσπιλωμένου χιτῶνος τῶν ψεκτῶν τῆς ψυχῆς παθῶν καὶ ἔξεων, διέρχεται τὴν «στενὴν καὶ τεθλιμμένην ὁδόν» πάσχων καὶ προσευχόμενος «στεναγμοῖς ἀλαλήτοις». Ἡ συνεχὴς βία, ἡ ἐντονος προσπάθεια, ὁ κλαυθμὸς καὶ τὰ δάκρυα, ὁ ἀκατάπαυστος ἀγὼν, ἡ διηνεκὴς πάλη κατὰ τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν ἐξουσιῶν τοῦ σκότους, συνθέτουν μίαν τραγὰ διὰν εἰς τὴν ζωὴν τοῦ Μοναχοῦ καὶ ἐν πραγματικῶς ἀναίμακτον μαρτύριον τῆς συνειδήσεως. Ἐν τῇ πνευματικῇ ταύτῃ καταστάσει ὁ Μοναχὸς ὁδεύει ἀσθμαίνων τὴν ἀνωφερὴ καὶ ἀκανθόσπαρτον ὁδὸν τοῦ Γολγοθᾶ, ἣν πρῶτος ὠδενυσεν ὁ ΜΕΓΑΣ ΜΑΡΤΥΣ ὅλων τῶν αἰώνων Ἰησοῦς. Ἀλλ' ὅποια σκιρτήματα πνευματικῆς χαρᾶς! ὅποια ἄρρηκτος καὶ ἀνέκφραστος ἀγαλλίασις, ὅταν βλέπῃ τὰς κατὰ Θεὸν προσπάθειας καὶ τοὺς ἀγῶνας τοῦ στεφομένου ὑπὸ ἐπιτυχίας καὶ λήγοντας εἰς αἶσιον τέλος! Πάντοτε τῆς Νίκης προηγείται ὁ ἀγὼν τῆς ἐπιτυχίας ἢ ἀγωνία, τῆς Ἀναστάσεως ὁ Σταυρὸς. Καὶ ἐν τῷ ὑψηλοτάτῳ καὶ θειοτάτῳ τῆς Ἀγγελουμένητου πολιτείας τῶν Μοναχῶν ἀγῶνι πρὸς ἀποβολὴν καὶ κατανίκησιν τῶν κλίσεων, τῶν ροπῶν καὶ ἐπιθυμιῶν τοῦ κατωτέρου κόσμου, ἀπαιτεῖται θυσία, Σταυρὸς! Δύναται βεβαίως θεῖα χάρις ὁ Μοναχὸς νὰ φθάσῃ εἰς ἀξιοζήλευτα ὕψη ἀρετῶν καὶ ἀγιότητος, ἀλλὰ ποτὲ χωρὶς Σταυροῦ καὶ ΟΔΥΝΗΝ. Τὸ νὰ αἰχμαλωτίσῃ «**πᾶν νόημα εἰς τὴν ὑπακοήν τοῦ Χριστοῦ**» δὲν εἶναι ἔργον τοσοῦτον εὐχερὲς καὶ ἀκοπον. Ἀλλ' ἡ νίκη εἶναι ἐκ τῶν προτέρων ἀσφαλὴς καὶ βεβαία, ὅταν οὗτος νομίμως ἀθλήῃ, διότι κατὰ τὸν θεηγόρον Παῦλον: «**ἐὰν δὲ καὶ ἀθλή τις οὐ στεφανούται, ἂν μὴ νομίμως ἀθλήσῃ**». Ἀς ἀγωνίζονται, ὅθεν μετὰ σπουδῆς καὶ ζήλου ἡφαιστειώδους νὰ κατατάξουν ἑαυτοὺς πάντες ὅσοι ἠξιώθησαν θεόθεν κληθέντες εἰς τὰ Ἐργαστήρια τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς ἀγιότητος, δηλονότι τὰς Ἱερὰς Μονὰς, πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ Ὑψηλοῦ καὶ θείου ἐπὶ γῆς προορισμοῦ των καὶ ἐφαρμογὴν τῶν λόγων τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου τῆς Κλίμακος: «**Ὡς μὲν Μοναχοὶς ἀγγελιοί, φῶς δὲ κοσμικοὶς Μοναχοί**».

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ

“Όσα αγαθά και ἂν κατέχη μιά οἰκογένεια, χρήματα και κτήματα και θέσεις και αὐτοκίνητα, ἀπὸ ὅλα αὐτὰ ἀσυγκρίτῳ; ἀνώτερον ἀγαθόν, κεφάλαιον και πλοῦτος ἀνυπολογίστου ἀξίας, εἶναι ἀναμφιβόλως τὰ παιδιὰ.

Τὰ παιδιὰ εἶναι, καθὼς τὰ χαρακτηρίζει ἡ Ἁγία Γραφή, μία μεγάλη εὐλογία τοῦ Θεοῦ· εἶναι ἕνα πολύτιμον δῶρον τοῦ ἐπουρανίου Πατρὸς πρὸς τοὺς ἐπιγείους γονεῖς. Καὶ εἶναι τιμὴ και δόξα δι’ αὐτοὺς τὸ ὅτι εἶναι γονεῖς. Διότι μὲ τὴν ἀπόκτησιν τέκνων, γίνονται περισσότερον εἰκὼν τοῦ Θεοῦ, τοῦ προαιωνίου Πατρὸς, και συνεργάται Αὐτοῦ εἰς τὸ ἔργον τῆς δημιουργίας. Ὁ Θεός, μὲ τὴν ἀπειρον σοφίαν και δυνάμιν Του, ἔδωκεν ὑπαρξιν και ζωὴν εἰς τόσα δημιουργήματα. Καὶ οἱ γονεῖς, μὲ τὴν εὐλογίαν και τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ, γίνονται ὄργανά Του διὰ νὰ φέρουν τέκνα εἰς τὴν ζωὴν και νὰ συνεχίσουν τοιοῦτοτρόπως τὸ δημιουργικὸν τοῦ Θεοῦ ἔργον.

Δὲν εἶναι λοιπὸν μικρὰ ἡ τιμὴ αὐτὴ διὰ τοὺς γονεῖς. Καὶ τόσῳ μᾶλλον, καθόσον τὰ παιδιὰ εἶναι δημιουργήματα ἔμφυχα. Ὁμοιάζουν πρὸς τοὺς γονεῖς των, ἀλλὰ φέρουν και αὐτὰ τὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ. Ἐχουν ψυχὴν ἀθάνατον, ἡ ὁποία ἀξίζει τόσον, ὥστε δὲν ἀνταλλάσσεται μὲ ὅλα τὰ αγαθὰ τοῦ κόσμου. Εἶναι τέκνα τοῦ Θεοῦ, διὰ τὰ ὁποῖα Αὐτὸς ἔχει ζωηρὸν τὸ ἐνδιαφέρον. Καὶ ἔχουν προορισμὸν ὑψηλόν, μὲ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ὁποίου πρόκειται νὰ τιμήσουν ὄχι μόνον τὸ οἰκογενειακὸν των ὄνομα, ἀλλὰ και τὸ ὄνομα τοῦ ἐπουρανίου Πατρὸς.

Ἐχετε λοιπὸν σεῖς οἱ γονεῖς, ἕνα πραγματικὸν θησαυρὸν εἰς τὸ σπῆτι σας. Ἐὰν εἰσθε πτωχοὶ και λείπουν ἀπὸ τὸ σπῆτι σας πολλὰ τὰ χρήσιμα, τὴν πτωχείαν σας ἀποζημιώνουν τὰ παιδιὰ, ὁ ἔμφυχος πλοῦτος τοῦ οἴκου. Ἐὰν ἀντιθέτως, κατοικήτε εἰς μέγαρον μεγαλοπρεπὴ και ἔχετε νὰ ἐπιδείξητε αἰδοῦσας πολυτελεῖς και ἐπιπλα και κοσμήματα και ἐνδυμασίας και πινάκας ζωγραφικῆς μεγάλης ἀξίας και σπάνια ἔργα τέχνης, ὅλος αὐτὸς ὁ ἄψυχος στολισμὸς δὲν ἡμπορεῖ νὰ παραβληθῇ πρὸς τὸν ἔμφυχον στολισμὸν ποὺ δίδει ἡ παρουσία τοῦ παιδιοῦ. Τί ὠφελοῦν τὰ ἑκατομμύρια και τὰ ἀξιώματα και αἱ γνώσεις, ὅταν δὲν στολίσῃ τὴν οἰκογενειακὴν ζωὴν ἡ ἀθῶα χαρωπὴ μορφή τοῦ παιδιοῦ; Καὶ τί ἡμπορεῖ νὰ ἀποζημιώσῃ οὕτως τοὺς γονεῖς, διὰ τὴν ἀπώλειαν και ἐνὸς ἔστι τέκνου σας; Ἀντιθέτως δέ, εἰς ὥρας πικριῶν και θλίψεων και στενοχωρίας, δὲν εἶναι ἀρετὴ ἡ ἐμφάνισις τοῦ παιδιοῦ, διὰ νὰ δώσῃ παρηγορίαν, διὰ τὰ ἐμπνεύσῃ ἐλπίδα και θάρρος, διὰ νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν χαρὰν.

Ἀλλὰ δὲν εἶναι ἴσως ἀνάγκη νὰ ἐπιμείνωμεν περισσότερον, διὰ νὰ δείξωμεν ποῖον θησαυρὸν ἔχετε εἰς τὸ σπῆτι σας, οἱ γονεῖς, και οἱ πτωχοὶ και οἱ πλούσιοι. Θέλωμεν ὅμως νὰ ἐπενθυμίσωμεν, ὅτι τὸν μέγαν αὐτὸν θησαυρὸν τὸν ἐνεπιστεύθη ὁ Θεός εἰς τὰς χεῖρας σας πρὸς ὠρισμένον σκοπόν. Σὰς παρέδωκε τὰ παιδιὰ, ὡς μίαν πολύτιμον παρακαταθή-

κην, διὰ τὴν ὁποίαν θὰ σὰς ζητήσῃ λόγον μίαν ἡμέραν. Διότι, ἔὰν σὰς ἔκαμε συνεργάτας εἰς τὸ δημιουργικὸν τοῦ ἔργον, ὥστε νὰ φέρετε παιδιὰ εἰς τὸν κόσμον, θέλει νὰ σὰς κάμῃ συνεργάτας και εἰς ἄλλο ὑψηλότερον ἔργον, τὸ ἔργον τῆς καταλλήλου μορφώσεως τῶν παιδιῶν σας. Τὰ παιδιὰ σας εἶναι περισσότερον παιδιὰ τοῦ Θεοῦ. Δι’ αὐτὸ θέλει νὰ τὰ μεταχειρισθῇτε ὡς παιδιὰ ἰδικά Του και νὰ τὰ μορφώσετε, ὅχι ὅπως θέλετε σεῖς, ἀλλὰ ὅπως ἐπιθυμεῖ και θέλει Αὐτός.

Ἐσκέφθητε ποτὲ σοβαρῶς τὸ ζήτημα αὐτό; Ἀναμετρήσατε ποτὲ τὴν εὐθύνην σας ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ; Ἐστρέψατε ὅσον πρέπει τὴν προσοχήν σας εἰς τὸ ζήτημα τῆς ἀνατροφῆς τῶν παιδιῶν σας; Καὶ ἐζητήσατε νὰ μάθετε ποῖαι εἶναι αἱ ὑποχρεώσεις σας πρὸς αὐτὰ; Ἡ μήπως ὀλόκληρον τὸ ἐνδιαφέρον σας ἀπορροφᾶται ἀπὸ τὸ χρήμα, ἀπὸ τὰς ὑποθέσεις και τὰς μερίμνας, ἀπὸ τὴν ματαιότητα τῆς ἐπιγείου ζωῆς;

ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΙΕΡΕΩΝ ΜΑΣ*

Ἀξιοὶ παντὸς ἐπαίνου εἶναι οἱ κληρικοὶ Ἀθηνῶν και Πειραιῶς, οἵτινες ἀνέλαβον προθύμως νὰ ἐξυπηρετοῦν ἐκ περιτροπῆς τὰ παραρτήματα τῆς ὑπαίθρου, τὰ στερούμενα μονίμων κληρικῶν μας.

Οὕτως οἱ κάτωθι ἱερεῖς μας κατὰ τὸ διαρρεῦσαν 15ήμερον, κατ’ ἐντολὴν τῆς Ἱ Συνόδου ἐκινήθησαν ὡς ἀκολούθως:

1) Ὁ Ἀρχιμ. Μερχοῦριος Καλοσκάμης μετέβη εἰς Τήνον, 2) ὁ αἰδес. Γεώργιος Παπαναγιώτου ἐκ Πουγγαλίων εἰς Δομοκόν, 3) ὁ αἰδес. Εὐγένιος Στεργιογιάννης και Ἰουστίνος Κολοτούρος εἰς Λαμίαν, 4) ὁ αἰδес. Βασίλειος Λιάτσος ἐκ Κορίνθου εἰς Λεβαδείαν, 5) ὁ αἰδес. Παχώμιος Παπαευσταθίου εἰς Λαμίαν, 6) Εὐγένιος Στεργιογιάννης εἰς Ἐλευσίνα, 7) ὁ αἰδес. Παναγιώτης Παναγιωτόπουλος μετὰ τοῦ Ὁσιολ. Ἱεροδιακόνου Παΐσιου εἰς Βόλον, τμῆς ἐνεκεν εἰς τὸν ἐορτάσαντα Σεβ. Χρυσόστομον, 8) Ὁ αἰδес. Γεώργιος Σμυράκης εἰς Λεβαδείαν, 9) ὁ αἰδес. Στέφανος Κριτάκης εἰς Ἱ. Μονὴν Ἀγ. Κων/τίνου Χίου.

ΧΕΙΡΟΘΕΣΙΑ

ὑπὸ τοῦ Σεβ. Διανλείας κ. Ἀκακίου ἐδόθη τὸ ὀφφίκιον τοῦ Ἀρχιμανδρίτου εἰς τὸν ἐξαίρετον κληρικὸν μας Ἱερομ. Βασίλειον Λιάτσον κατὰ τὴν ἀγρυπνίαν τοῦ Ἀγ. Μεγ. Μηνᾶ.

ΠΑΝΗΓΥΡΕΙΣ

—Τὴν 25ην Νοεμβρίου ἡμέραν Τρίτην πανηγυρίζει ὁ Ἱερὸς Ναὸς τῆς Ἀγ. Μεγ. Αἰκατεργίνης εἰς τὰ Πατήσια, μὲ Ἀρχιερατικὴν λειτουργίαν. Συγκοινωνία, Λεωφ. Ἀνω Πατησίων, στάσις παλαιῶν τέρμα.

—Τὴν 30ὴν Νοεμβρίου ἡμέραν Κυριακὴν πανηγυρίζει ὁ Ἱ. Ναὸς τοῦ Ἀγίου ἐνδόξου Ἀποστ. Ἀνδρέου εἰς τὸ Περιστερί μὲ Ἀρχιερατικὴν λειτουργίαν. Συγκοινωνία, Λεωφ. Λόφου Ἀξιώματικῶν, στάσις Γήπεδον.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

Πρὸς

Τοὺς εὐλαβεσιátους Ἱερεῖς, ἐντιμωτάτους
Ἐπιτρόπους τῶν παρ' ἡμῖν ἐνοριῶν.

Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρός,
παρ' ἡμῶν δὲ εὐχή καὶ εὐλογία.

Διὰ τῆς παρούσης ἡμῶν Ἐγκυκλίου ἐ-
φιστῶμεν ἰδιαίτέρως τὴν προσοχὴν ὑμῶν
ἐπὶ τοῦ ἐξῆς γεγονότος :

Οὐδεμία Ἐγκύκλιος, ἢ σύστασις, ἢ ἐπι-
στολή, ἢ ὅπωςδήποτε συντεταγμένη (ἰδιώτου ἢ
ὀργανώσεως), θὰ ἀναγιγνώσκεται εἰς τὰ
ἐκκλησιασμάτα, ἐφ' ὅσον δὲν θὰ συνοδεύη-
ται ὑπὸ συστατικοῦ ἐγγράφου τῆς Ἱερᾶς
Συνόδου.

Διὰ τὴν τήρησιν τῶν ἀνωτέρω καθιστῶ-
μεν προσωπικῶς ὑπευθύνους τοὺς ἐφημερί-
ους καὶ τοὺς κ. κ. Ἐπιτρόπους.

Τυχὸν παράβασις τῆς παρούσης θὰ θε-
ωρηθῇ ὡς ἀπειθεία πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον.

Ἐπὶ τούτοις διατελοῦμεν μετὰ πατρι-
κῶν εὐχῶν καὶ εὐλόγιων.

Ἐντολῇ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

ΑΥΞΕΝΤΙΟΣ

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ

Τὴν Κυριακὴν 30 Νοεμβρίου Π.Μ. θὰ τε-
λεσθῇ τὸ ἐτήσιον μνημόσυνον τοῦ ἀειμνή-
στου Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν κυροῦ ΑΚΑΚΙΟΥ
ἐν τῇ ἐν Παιανίᾳ Ἱερᾷ Μονῇ Αὐτοῦ.

Ὅθεν, καθιστῶμεν γνωστὸν εἰς ἅπαντας
ὅτι τὸ Μνημόσυνον τελεσθῆσεται περὶ τὴν
12ην μεσημβρινήν, ἵνα δυνηθῶσι νὰ παρευ-
ρεθῶσιν ἅπαντες οἱ κληρικοὶ Ἀθηνῶν καὶ
Πειραιῶς καθὼς καὶ οἱ πιστοὶ τῆς καθ' ἡμᾶς
Ἐκκλησίας τῶν Γ.Ο.Χ. Ἑλλάδος.

Εἶναι ἐπιτακτικὸν καθῆκαν νὰ δώσωμεν
ὅλοι τὸ παρὸν καὶ νὰ ἐνώσωμεν τὰς προ-
σευχὰς ἡμῶν τὰς πρὸς τὸν Ὑψιστος δι'
Ἐκεῖνον ὅστις ἐχρημάτισεν ἡ ψυχὴ καὶ τὸ
εἶναι τοῦ Ἱεροῦ ἡμῶν Ἀγῶνος καὶ ὑπῆρξεν
ὁ Πνευματικὸς ἡγέτης καὶ Πατὴρ πάντων
ἡμῶν.

Ἐκ τῶν Γραφείων τῆς Ἱ. Συνόδου

γους, ἵνα ἀναλάβωσι σταυροφορίαν διὰ τὴν κατάργη-
σιν τῶν «εἰδωλολατρικῶν εἰσορτῶν» τοῦ Καρναβά-
λου εἰς τὰς Πάρας. Πολὺν ὄρθον καὶ ἀξίειπαινον
τυγχάνει τὸ ἐν λόγῳ διάβημα τοῦ ὡς ἂν Ἱεράρ-
χου, ἀλλ' εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο, εἰάν ἡ σταυροφορία
αὕτη κατὰ τῶν καρναβαλικῶν εἰσορτῶν ἐπεξετείνετο
εἰς ὁλόκληρον τὴν Ἑλλάδα πρὸς κατάργησιν πάν-
των ὅσων ἀφορῶσιν εἰδωλολατρικὸν ἔθιμα ἀμαυροῦν
τῶν ἀπαισίως τὴν αἴγλην τῆς Ὁρθοδόξου Χριστια-
νικῆς πίστεως.

ΤΟ ΒΑΤΙΚΑΝΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ

Ὁ Πάπας Παῦλος ὁ ΣΤ' μετὰ τὸ πέραν τῶν
ἐργασιῶν τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Συνόδου τοῦ Βα-
τικανοῦ διεκήρυξεν, μεταξύ ἄλλων ὅτι : **οἱ γάμοι
καθολικῶν καὶ ὀρθοδόξων οἱ τελοῦμενοι ὑπὸ
ὀρθοδόξων ἱερέων, θεωροῦνται ἔγκυροι**. Ὡς ἐκ
τῶν γεγονότων ἀποδεικνύεται, ὅτι ὁ Πάπας μετέρχε-
ται ἐσχάτως μυρία ὅσα μέσα καὶ μεθόδους, ἵνα
ἐπιτύχῃ ἐκεῖνο, ὅπερ ἀπὸ αἰῶνων ἐπίθυμοῦν καὶ ἐπι-
διώκουν οἱ καθολικοὶ καὶ τοῦτο εἶναι ἡ ὑποταγὴ
τῆς Ὁρθοδοξίας εἰς τὸν Ρωμαιοκαθολικισμόν. Ὡς
ἀφρυνισθόμεν πάντες οἱ Ὁρθόδοξοι, διότι ἡ Ὁρ-
θοδοξία διέρχεται κατ' αὐτάς, τὸν ἔσχατον τῶν
κινδύνων!

ΔΩΡΕΑ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

Ἡ Οὐρανία Σουηλίδου κατέθεσεν εἰς τὸ φιλαν-
θρωπικὸν Σωματεῖον «Παναγία ἡ Ὁδηγήτρια»
300 δραχμὰς ἀντὶ στεφάνου, εἰς μνήμην τοῦ ἐξα-
δέλφου τῆς Σωτηρίου Χαλκιάδου.

ΥΠΕΡΜΑΧΟΣ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ

Καθ' ἃ ἀναφέρεται ἐν τῷ Ἡμερησίῳ τύπῳ, με-
τὰ τὴν πραγματοποιηθεῖσαν συγκέντρωσιν καὶ τὴν
ἐν συνεχείᾳ διατύπωσιν ἐντονωτάτης διαμαρτυρίας
ἐκ μέρους τῶν θεολόγων καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν
κύκλων, διὰ τὸν περιορισμὸν τῆς διδασκαλίας τοῦ
μαθήματος τῶν Θεολογικῶν εἰς τὰ Γυμνάσια, ἐξε-
δηλώθη ὑπὲρ τῶν ἀπόψεων αὐτῶν καὶ ὁ βουλευτὴς
τῆς Ε. Κ. κ. Ε. Τομαράς, ἐρχόμενος οὕτω εἰς πλή-
ρη ἀντίθεσιν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας.

Ἀξίος μυρίων ἐπαίνων τυγχάνει ὁ κ. Τομαράς,
τέκνον εὐσεβέστατον τῆς ἡμετέρας ἐκκλησίας
ὅστις διὰ τῆς σθεναρᾶς στάσεώς του καὶ τοῦ ἀγωνι-
στικοῦ πνεύματός του προσπαθεῖ νὰ καταπαύσῃ τὸν
δημιουργηθέντα θεολογικὸν σάλον ἐνεκα τῆς μειώ-
σεως τῆς ἑλληνοχριστιανικῆς παιδείας καὶ νὰ διορ-
θώσῃ πάντα τὰ κακῶς ἔχοντα ἐν τῷ Ὑπουργείῳ
Παιδείας.

ΣΑΦΗΣ Ἡ ΑΝΤΙΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ ΕΝΑΝΤΙ ΤΩΝ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙΚΩΝ ΕΙΣΟΡΤΩΝ

—Ὁ Μητροπολίτης Πατρῶν κ. Κων(τίνος) ἀπήν-
τησεν ἐγκύκλιον πρὸς τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς θεολό-